

AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI.

GESLO: ZA VERO IN NAROD — ZA PRAVICO IN RESNICO — OD BOJA DO ZMAGE!

GLASILO S. K. DELAVSTVA — DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU — IN S. P. DR. SV. MOHORJA V CHICAGO.

ŠTEV. (No.) 129.

CHICAGO, ILL., PETEK, 15. AVGUSTA — FRIDAY, AUGUST, 15, 1924.

LETNIK XXXIII.

Velik kat. dan na Eveleth-u, Minn.

(Izvirno).
(Konec.)

Vedno mi je bilo žal, da nisem mogel delovati med Slovenci, na kaki slovenski župniji. Rad bi bil in sem prosil, toda škof me ni pustil. Kajti dobrega duhovnika ne puste radi. Slabega se pa povsod radi znebe. V moji župniji kjer sem edini Slovenec delujem že dolgo. Moje misli pa so vedno med Slovenci in dobro zasledujem vsako delovno nje med Slovenci. V Towerju so živeli prvi naseljenci, med katere sem hodil še kot diakon. Ti možje, nekaj jih ni že več med živimi so še vedno stare slovenske korenine. Father Buh, je kot duhovnik dobro poznal naš narod. Tudi jaz sem jih že tudi še mlad dobro poznal. Naši ljudje so prišli tedaj še skoro v preri-je na ta Range. Delali so trdo. Takrat so bile plače majhne. \$1.00 do \$1.50 k večjim so bile plače in morali so delati trdo. Samo trpljenje jih je spremljalo. Ti ljudje niso imeli sreče na tem svetu, da bi prišli do bogastva in mi smo to vedeli. Smilili so se nam. Da bi to ljudstvo bilo srečnejše vsaj po smrti, smo začeli duhovniki skrbeti za nje v kolikor se je dalo. Razkropljeni narod, ki ni imel nobene organizacije je bil popolnoma osamljen. Med posamezniki ni bilo nič prave bratske vezi. Zato smo zamislili kat. jednoto, katera naj bi ta narod nekako bratsko združila, katera naj bi gojila med njimi sv. vero, in skrbela, da bi njene nauke izvrševali.

Zato, vidite, je pokojni msgr. Father Buh in drugi duhovniki so ustanovili katoliško jednoto, kateri so dali ime Kranjsko Slovenska Katoliška Jednota. Zato, da bi ti slovenski trpini, katerim zemeljska sreča ni bila naklonjena dobili vsaj boljše bodočnost na drugem svetu, zakaj trpljenja so zavžili dosti tukaj, naj bi posmrtno zato živeli nebeško srečo.

Pokojni Father Buh so veliko žrtvovali za časopisje, za druge stvari in radi so pomagali revežem. On je bil v pravem pomenu besede svetnik. Marsikateri je mislil, da je bil Father Buh bogat. Veste koliko je zapustil. Ravno pred kratkim sem zvedel, da je pustil ne več, kakor samo \$322. ko je umrl. Tako je povedal škof. Vi ste ga poznali po dobrih delih in vsak ga je kot takega poznal, naj bo kakršnekoli narodnosti.

Kako bi se danes Father Buh in Father Šušteršič veselila tukajle med Vami, ko bi bila navzoča, kakor sem jaz. Kako bi z veseljem pela pesem Slave... Kako bi bila vesela...

Upajmo, da z nebes gledata na nas, ter da njih duha sta med nami in se veselita z nami. Kajti delala sta in trudila sta se za sv. vero in narod slovenski. Jaz za svojo osebo povem, da se vedno čutim Slovenca zato sem tudi z veseljem prihital na ta shod, posebno pa še, ker je tudi Towersko društvo sv. Cirila in Metoda, kateremu jaz pripadam tu-

kaj. Jaz bom vedno navdušen za K. S. K. J. Ako tudi bo K. S. K. J. kedaj praznovala 300 letnico moj duh bo med tistimi, ki jo bodo praznovali. Ko bo K. S. K. J. praznovala zlati jubilej, upam biti pa še živ, razven, če se mi kaka nesreča ne pripeti. Jaz se čutim še mladega. 54 let še ni taka starost in če ne bom mogel drugače, bom s zrakoplovom priletel na 50-letnico. (Burno ploskanje med občinstvom.)

K sklepu mojega govora naj še povdarim to le: Slovenci in Slovenke karkoli že pride, na eno nikdar ne pozabimo in to je, da smo katoličani in Slovenci. **Ostanimo verni sinovi svojega naroda in zvesti člani K. S. K. J.!** Hvala Vam in Bog živi!

Krasnemu zanimivemu govoru je občinstvo pritrjevalo s tako navdušenostjo, da ploskanja dolgo časa ni hotelo biti konec.

Nato je nastopil domači g. župnik Father Leskovec, ki je v lenih vznešenih besedah zahvalil vse navzoče, zatem ved druge naselbine, ki so se potom svojih zastopnikov udeležile shoda, zatem je zahvalil vse govornike, vse č. g. duhovnike. Domači g. župnik je povedal, da ga neizrečno veseli, ker je katoliški shod tako izborno izpadel. Želel je, da bi shod obrodil najboljši sad in pustil najboljši vpliv na naselbini in vseh, ki so se shoda udeležili. Posebno je zahvalil Mr. Antona Grdinata gl. predsednika K. S. K. J., ki je nekak vrhovni prireditelj teh katoliških shodov po slov. naselbinah v Ameriki. Govor g. župnika je bil sprejet z jako navdušenim ploskanjem.

Shod je bil zaključen ob pol 6. uri zvečer. Predsednik shoda je na to naznanil, da je pripravljena za vse goste v Recreation dvorani večerja. Nakar se je začela množica umikati iz dvorane. Bližnji so odšli domov, tuji gostje pa so odšli v Recreation dvorano, kjer je bila pripravljena večerja.

Tako se je končal prvi slovenski katoliški shod na Evelethu, na katerem je bila zbrana vsa slovenska Minnesota. Vsak je bil jako zadovoljen. Stare naseljence, ki so prišli iz Towerja, z Ely-a, Hibbinga in drugih naselbin so bili nadvse veseli, ker so se sešli s svojimi starimi znanci. To je bilo seganja v roke. Marsikaj so se pogovorili o tistih časih, ki so jih živeli pred 35. leti po severni Minnesoti. Takrat so hodili peškozi prireje, kjer je bil dom še razne nevarne zverine kot volkov, medvedov, itd. Na vsakem obrazu se je čital izraz zadovoljstva. Marsikateri je vzkljnil, zakaj nismo imeli kaj takega že preje. Torej s tem je dokazano, da shodi so našemu narodu priljubljeni, ker ga navdušijo na novo, da gre zopet nekako prenovljen in na novo opogumljen na delo.

Letošnje leto 1924. je naš narod popolnoma prebudilo. Katoliška misel zopet plava

RAZNE VESTI.

— Springfield, Ill. — Predsednik rudarske unije države Illinois, Frank Farrington je izjavil, da bo podpiral pri volitvah La Folletteja. Rekel je, da stare stranke niso še nikoli nič koristnega storile za državo.

— Detroit, Mich. — Po noči 13. t. m. je začelo na Dwight sladišču lesa goreti. Ogenj je uničil popolnoma ves les, gasilec se je posrečilo še le proti jutru, ogenj dobiti pod kontrolo, kateri je ogrožal sosednim poslopjem Skoda se ceni nad \$1.000.000.

— Knights Landing, Cal. — Na farmi "River Farms" Co. se je zgodila velika nesreča. Ko so neki potujoči delavci, katerih število ni natanko določeno sodi se da jih je bilo od 12 do 20 spali na hlevu kjer je bilo 750 ton sena, ki se pa vname, tako da so vsi delavci zgoreli, kakor tudi hlev in seno.

— Chicago. — Bomba je bila podtaknjena v ospredju hiše 54459 Berentice ave., ki je last prezidenta federacije godbenikov James Petrillota. Eksplozija je nastala po noči, ko je vse mirno spalo. Petrillota ženo in pet otrok je vrglo s postelje, a nobenemu se ni nič pripetilo, le hiša je bila zelo poškodovana. Petrillota ne more dati pojasnila, kedo bi bil to napravil.

— Lansing, Mich. — Državni tajnik Charles J. Deland, je sprejel brzojavko od Henry Forda, v kateri zahteva, da se njegovo ime izbrše iz kandidatske liste.

— Pana, Ill. — E. M. Lucier, železničar je jedel v restavraciji. Nasproti restavracije je banka in zapazi, da so banko napadli banditi, katerih je bilo kar šest. Takoj hiti v trgovino, kjer je dobil revolver in ko so banditi se že hoteli odpeljati v avto, je Lucier začel streljati in ranil bandita, ki je nesel taško z ukradenimi \$20.000. Ranjenega bandita z denarjem so ujeli, drugi so pa pobegnili.

— Detroit, Mich. — Elizabeth Nagey Johnson, stara 16 let, je bila obdolžena, da je petdesetim inozemcem pomagala priti čez kanadsko mejo v Zdr. države. Spustili so jo na svobodo pod varščino \$3.000.

— New York. — Nova obrežna patrola od Mystic Conn., je zaplenila torpedni čoln, katerega cenijo na \$100.000. Ta čoln je poskušal napad na vladni patrolni čoln "Shark." Osemsto strelcev je bilo oddanih na zaplenjeni čoln. Čoln je vsa posadka zapustila in so ga našli ob obrežju. Vlada ga bode rabila za patrolno službo.

visoko med nami. Katoliška zavešt je oživljena in ameriškim Slovincem so se odprla vrata v novo dobo, ki bo srečnejša za slovenske naseljence, kakor je bila doslej.

Ameriški Slovinci! Držimo se krepko principov, katere so nam podali naši slovenski katoliški shodi po naših naselbinah. Stojmo čvrsto na braniku istih in nikdar ne dovolimo, da bi jih nam sovražnik ponižal in poteptal. V tem duhu živite in delajte! Bog in narod!

POTEK OBRAVNAVE MORILCEV ROBERT FRANKSA.

Morilca nista duševno bolana.

Chicago, Ill. — Kot pričr je vzel svoj sedež v kriminalnemu sodišču v Chicagu dr. Hugh T. Patrick, prvi državni alienist, kateri je izpovedal, da ni popolnoma nič našel pri morilcema, kar bi mu dalo podlogo, da bi moral potrditi, da sta duševno bolana. Ker je dr. Hugh na glasu kot strokovnjak, se bode gotovo vpoštevalo njegovo pričanje in se morilce sodilo po zasluženju.

Dr. Hugh je s svojo izjavo potolkel vse izjave plačanih zdravnikov. Na vrsto je prišlo vprašanje omedlevec, kateri boleznj je bil podvržen Loeb, kar je pa državni pravdnik zavrnil, da je Loeb omedlel le takrat ko je bil pijan.

MEDNARODNA KONFERENCA V LONDONU.

Klauzula v vprašanju ruhrskega ozemlja.

London. — Ko se bliža mednarodna konferenca v Londonu h koncu, se zopet opaža prizadevanje Francije, položiti temelj za miroljubne odnošaje s svojimi stariji sovražniki — Nemci.

Premier Herriot, je med pogovorom z kancelarjem Marksom obljubil, da bodo francoske čete odpoklicane iz ruhrskega ozemlja do septembra drugega leta in sicer stopnjema, kakor bode Nemčija izvrševala svoje obljave. Marks se pa drži načrta, po kateremu pravi, da ni mogoče Nemčiji izpolniti zahteve, ako se ne odpokliče iz industrijskega ozemlja belgijske in francoske čete že do januarja. — Tako je s tem nastala klauzula, katera se zna zavleči par mesecev, predno se bo rešilo v obojestransko zadovoljnost.

Braziljske vladne čete nezanesljive.

Santos, Brazilija. — Vladne čete v Braziliji niso zanesljive. Pri zadnjemu uporu je bilo več slučajev, da niso hoteli se boriti proti upornikom. Poročilo pravi, da je vsaki mož vladne armade v svojem sreu upornik.

Čete, ki so se uprle 5. julija, so bile na glasu kot najbolj zanesljive. Ko pa so imele pred seboj za sovražnika svoje brate, jim je srce upadlo.

S tega se da sklepati, da v Braziliji še ne bode miru. Drugo poročilo tudi pravi, da vladne čete vspešno pritiskajo na upornike, ki se umikajo proti Parana.

— Ottawa, Ill. — Miss Mary Elias, je zavrnila Edwin Bakerja premožnega grocerista na debelo, ko jo je nagovarjal, da ga naj poroči. Bakerja je pa to tako ujezilo da ji je grozil z revolverjem in postrigel lase do kože, za kar ga deklica toži za \$25.000 odškodnine.

ŠIRITE "A. S. IN EDINOST"

Iz neodrešene domovine.

ŽRTVE NEPREVIDNEGA RAVNANJA Z VOJNIM STRELIVOM. — DVA SLOVENSKA ČČ. GG. FRANČIŠKANA NA SV. GORI PRI GORICI. — ČEBELARSKA RAZSTAVA NA TOLMINSKEM. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Zopet nezgoda z vojnim strelivom.

V vasi Srednje nad Ročimjem so se igrali otroci z najdenim vojnim strelivom. Tokli so po njem tako dolgo, da se je eksplozivna snov razpočila in razmesarila Mirka Hvalico, Alojzija Lebana in Miho Klemenčiča. Otroci so bili stari 8 in 9 let.

Dva slovenska čč. gg. frančiškana na Sv. Gori.

Na Sv. Gori pri Gorici sta se stalno naselila dva čč. gg. frančiškana slovenske narodnosti, g. Sofronij in o. Rupert.

Čebelarstvo razstava na Tolminskem.

17. avgusta se otvori v Tolminu razstava iz čebelarstva. Čebelarji razstavijo med, vosek, razne sisteme panjev, čebelarstvo orodje in sploh vse, kar spada v čebelarstvo stroko.

Smrtna kosa.

Umril je v Gorici 19-letni Emil Bajt, član slovenskega godbenega krožka. — V Reški dolini je umrla 21. m. m. 23 let stara ga. Lea Grahrova. Na pokopališču je ob odprtem grobu pelo pevsko društvo iz Ilirske Bistrice. — Šentjakobsko društvo v Trstu je zadela teška izguba, katero bodo preboleli tržaški okoličanski Slovenci le z največjo britkostjo. Umril je trgovec Avgust Kompare, mož poštenjak in zaveden Slovenec. Pokojnik zapuščal soroggo in 6 otrok. N. V. M. P.

Novo pevsko društvo.

Na Kontovelu pri Proseku se je v nedeljo 20. julija ustanovilo pevsko društvo "Kontovel." Društvo bo gojilo petje in prirejalo izobraževalne tečaje.

Avtomobilski zveza.

Avtomobilski zveza Trst-Barkovlje - Miramar - Grljan posluje redno o poletnih mesecih. Avtomobili odhajajo iz Trsta ob delavnikih od 10. ure naprej, ob nedeljah in praznikih pa že od osme ure zjutraj.

40-letnico učiteljevanja.

40-letnico učiteljevanja je praznoval pretečeni mesec v Fojami domžalski rojak šolski vodja Fortunat Korošec. Jubilantu so čestitali odrasli in šolstvo.

Dinamitna patrona.

Dinamitna patrona je poškodovala 13-letnega Stanislava Zidariča iz Sempolaja pri Nabrezini. Deček je našel naboj na nekem travniku ter tolkel tako dolgo s kamnom po patroni, da se je razpočila in mu odrgala prve člene treh prstov na levi roki. Dečka so prepeljali v bolnišnico.

Lastno električno centralo.

Lastno električno centralo hoče zgraditi vas Drežnica na Goriškem. Drežnica je, kakor znano, morala trpeti

radi fašistovskih persekucij, ko je strela treščila v spomenik na Krnu.

Skušnje s psokvami.

Skušnje s psokvami so doživeli letošnji absolventi učiteljskega pred italijansko komisijo v Vidmu. Kot znano so maturanti morali polagati izpite potom tolmačev. Pri tem se je italijanska izpraševalna komisija spozbala tako daleč, da je kandidata psovala na glas s "schiavi." Tak je v Italiji Mussolinijeva državljanska ravnopravnost. Upamo, da bo tudi nji enkrat odzvonilo.

Tatvine konj na Goriškem.

V noči med 17. in 19. julijem so neznani tatovi odpegljali iz hleva posestnika Kovarča v Lokavcu konja in kobilo. Posestnik Radinja iz Gorice je prišel istotako ob par konj. Za onega, ki bo izsledil zadnjo tatvino, je razpisana nagrada 200 lir.

Promocija.

Pretečeni mesec je promoviral na Dunaju za doktorja vsega zdravilstva g. Igor Franko, doma iz Solkana pri Gorici.

Možgane si je pretresel.

Kamnosek Lud. Pelarin, 63 let star, iz Cologne pri Trstu, si je pretresel možgane. Popravil je kamen obok pri nekih vratih in stal na tri metre visoki lestvi, kjer ga je napadla slabost. V omedleveci je padel na tla ter si pri tem nartl lobanjo in pretresel možgane.

Prireditev v Krvavem potoku.

V nedeljo 20. julija se je vršila v istranski vasi Krvavi potok ljudska veselica, ki je razveseljivo dobro vspela. Tekmovalo je osem pevskih društev, ki so nastopali z zbori najboljših slovenskih skladateljev.

DENARNE POŠILJATVE

V JUGOSLAVIJO, ITALIJO, AVSTRIJO, ITD.

Naša banka ima svoje lastne zveze s pošto in zanesljivimi bankami v starem kraju in naše pošiljave so dostavljene prejemniku na dom ali na zadnjo pošto točno in brez vsakega dobitka.

Naše cene za pošiljke v dinarjih in lirah so bile včeraj sledeče:

Skupno s poštnino:	
500 — Din	\$ 6.90
1.000 — Din	\$ 13.45
2.500 — Din	\$ 33.50
5.000 — Din	\$ 66.50
10.000 — Din	\$ 132.00

Pri pošiljstvih nad 10,000 Din. i nad 2,000 Lir poseben popust.

Ker se cena denarja čestokrat menja, dostikrat docela nepričakovno, je absolutno nemogoče določiti cene vnaprej. Zato se pošiljave na kažejo po cenah onega dne, ko m sprejmemo denar.

DOLARJE POŠILJAMO MI TUDI V JUGOSLAVIJO IN SICER PO POŠTI KAKOR TUDI BRZOJAVNO.

Vse pošiljave naslovite na—SLOVENSKO BANKO ZAKRAJŠEK & CEŠAREK 70—9th AVE. NEW YORK, CITY

AMERIKANSKI SLOVENE

Prvi in najstarejši slovenski katoliški list v Ameriki. Amerikanski Slovenec ustanovljen leta 1891. Edinost leta 1914.

The first and the oldest Slovenian Catholic Newspaper in America. Amerikanski Slovenec established 1891. Edinost 1914. Izhaja vsaki torek, sredo, četrtek in petek. — Issued every Tuesday, Wednesday, Thursday and Friday.

Edinost Publishing Company

1849 — West 22nd Street, Chicago, Ill. Telephone: Canal 0098.

Cene oglasom na zahtevo. Advertising rates on application.

WAROČNINA:	Za Zedinjene države za celo leto	\$4.00
"	Za Zedinjene države za pol leta	\$2.00
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto	\$4.75
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta	\$2.50
SUBSCRIPTION:	For United States per year	\$4.00
"	For United States per half year	\$2.00
"	For Chicago, Canada and Europe per year	\$4.75
"	For Chicago, Canada and Europe per half year	\$2.50

"Entered as second class matter June 27, 1924, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879."

Sovražnik je to storil...

Piše: Andrej Tomec.

Mi ameriški Slovenci smo prišli iz stare domovine verni, bili smo vsi enega duha, enega srca, enih misli.

Toda, kako je pa zdaj med nami? Velika je med nami zdaj verska mlačnost, veliko sovražstvo do vere, velik protiverski fanatizem. Zato smo pa tudi tako različnega duha, različnih src in različnih misli. Vsled tega pa tudi prepir, boj, sovražstvo med nami; od tod tudi razpor, needinost in razdvojenost, ki nas tira naravnost v propad. Postal je naš narod v Ameriki svoj lasten grobokop.

Odkod ta žalostni pojav, odkod to obžalovanja vredno razdejavanje in upoštevanje?

Sovražnik je to storil. Nismo postali versko mlačni, nismo postali veri sovražni zato, ker je vera zanič, ker je vera kriva in napačna, ker je vera sleparija in humbug, "biznes" duhovnikov, kakor nas uče o veri njeni sovražniki, in smo to spoznali še le v Ameriki, ko smo se nekoliko "zbrhitali" — temveč smo postali versko mlačni, veri sovražni zato, ker so nam vero slikali in opisovali in nam jo še, kot krivo in napačno človeško izmišljotino, kot sleparijo in humbug, kot "biznes" duhovnikov, ker so nam vero predstavljali drugačno kot je, tako, kakoršna ni in to le zato, da bi nas v njej naredili mlačne, da bi v nas vneli sovražstvo do nje, da bi jo tako v nas zatrli tako, kakoršna je.

Velika nesreča za nas je, da ne spoznamo tega, da ti isti, ki kako stvar sovraži navadno o njej ne govori tako, kakor je resnica, temveč samo slabo in samo tako, da jej škoduje, da še druge od nje odvrne in da jo še drugi sovražijo. Zato je naravno, da tudi sovražniki vere — in ti še posebno, ker nimajo vesti, ki jo goji vera — ne pišejo o veri resnice, kajti če bi o njej pisali in govorili resnico, bi pa nas ne odvrčali od nje, temveč bi nas k njej vodili, ker znanje nas vodi k veri, neznanje (ali krivo znanje op. pis.) nas odvrča od vere.

Kaj torej mislite, da bodo sovražniki vere nas vodili k veri, da bodo o veri nam pisali in govorili tako, kakor je resnica?

O, koliko manj ljudi bi bilo mlačnih in brezbriznih v veri, koliko manj bi jih bilo veri sovražnih, ko bi imeli vero za tako, kakoršna je v resnici!

Največ ljudi, če ne skoraj vsi, je versko mlačnih in veri sovražnih zato, ker vero ne poznajo.

Sovražni človek je to storil — Sovražnik vere in sovražnik naš je iz nas vernih katoličanov naredil mlačneže, mnoge celo odpadnike.

Pa kako se je sovražniku to posrečilo? V svetem pismu beremo: "Ko so ljudje spali, je prišel sovražnik in je prisejal ljulike med pšenico..."

Da, tudi mi, ameriški Slovenci katoličani smo spali, se nismo brigali za katoliški tisk, za kat. organizacijo, za shode, nismo delali za vtrditve in ohranitev vere med nami, nismo skrbeli za pouk in izobrazbo ljudstva, in prišel je med tem med nas sovražnik v podobi pokvarjenih in propadlih študentov in drugih brezvestnih ljudi, ki so začeli pridno delati in sejati med narod strupeno seme laži, hinavščine, krivih nauk, pogubnih načel, seme verskih dvomov, seme protiverskega fanatizma, izlegli so med nas smrtonosnega bacila medsebojnega sovražstva in bratomor-

nega boja, ki nas žuga versko in narodno vničiti. Nagnali so v boj brata proti bratu!

Vsi smo katoličani, vsi Slovenci, vsi delavci, pa tako sovražstvo, pa tak boj med nami enega proti drugemu.

Povzročiti hočejo med nami narodni samomor! Vsem zunanjim našim sovražnikom bi kljubovali, notranjim bomo podlegli. Ves svet nas ne bi vničil; vničili se bomo sami!

"Kraljestvo zoper samo sebe razdeljeno, bo razdejano."

Te besede sv. pisma veljajo nam Slovincem v največji meri!

Tako v očividnem propad nas tirajo oni, ki trdijo, da so naši prijatelji in dobrotniki, da hočejo biti naši osvoboditelji, naši rešitelji, in katere imamo mi za svoje voditelje in odločitelje usode naroda.

Proti vsem drugim nas hujskajo, da bi nikogar drugega ne poslušali, nikomur drugemu ne verjeli, nikomur drugemu ne zaupali, nikomur drugemu ne sledili, kakor njim, da bi nas mogli oni sami "voditi," oni sami "osrečevati" in sicer tako voditi in osrečevati, da bo njim prav, da jim ne bo treba z delom kruha služiti, kakor nam, mi bomo pa nesrečni in propadli.

Da obstoj, srečo in blagor naroda. našo časno in večno srečo hočejo žrtvovati za svojo osebno korist.

Zato pa nje, edino nje same bi bilo najbolj in najprej treba pognati iz naše srede, njim samim najprej treba obrniti hrbet, njih samih se najprej otesti! Kajti oni so največji naši sovražniki, naši največji škodljivci, največji grobokopi naroda, najhujša nesreča za narod.

S tem, da sovražijo vero, so sovražniki vsega dobrega in prijatelji vsega hudega, kajti vera uči, zapoveduje, hoče, goji in pospešuje vse dobro, kakor je poštenje, pravičnost, vestnost, znanost, ljubezen, usmiljenost, miroljubnost, potrpežljivost, prizanesljivost itd. Ali je vse to kaj hudega, kaj slabega, človeštvu kaj škodljivega? kar je treba sovražiti, proti čemur je treba hujskati, kar je treba vničiti, kar je treba človeku, narodu vzeti?!

(Dalje sledi.)

Joliet, Ill.

Zadnji torek je bilo v zavodu redovnih sester sv. Frančiška sprejetih na slovenski način za sestre sv. Frančiška 29 deklic, ki so se za vedno odpovedale posvetnemu hrpu in življenju ter so odšle služiti Bogu kot redovnice, ki bodo vzgajale drugim mladino po raznih šolah. Plemenito je delo katoliških redovnic. Posvetni ljudje prav malokdaj o tem dovolj razmišljajo in zato so tudi tako malo hvaležni tem čistim pobožnim dušam, ki se odpovedo vsemu in gredo za samostansko zidovje, kjer jih spremljajo v tihoti edino le vroče molitve za nas druge, ki drvimo po tem hrupnem življenju. In še se dobe ljudje podivjanega značaja in narave, ki te vrle požrtvovalne duše redovnice napadajo in sramote. Nismo pozabili še kako nesramno je napadel pred leti redovnice nesramni liberalni list G. N. Kdorkoli čuti le še količkaj poštenja v sebi mora s takim listom obracunati kakor se spodobi s takim umazanim listom, ki nobene tolerance ne pozna! Katoličani premislite malo o tem, kaj delate, ko tako umazano časopisje podpirate!

Volitve za aneksijo predmestnega teritorija, kakor sem to zadnjič poročal se ne bodo vršile 23. avgusta pač pa kakor je nanovo do-

ločeno dne 6. septembra t. l. Torej ne 23. avgusta.

Mr. Frank Rusu na 1506 N. Center Str. je nekdo ukradel več olja iz njegove garaže. O storilcih ni sledu.

Mr. Josip Videc in Mr. Steve Zore na 1403 N. Hickory St. sta se sprla na Alley radi nekaj plehnatih škatelj in ker nobena stran ni hotela kapitulirati sta zavihala rokave in si začela segati v nosove. Stvar je prišla pred sodišče in sicer dvakrat. Najprvo je tožil Videc in Zore bil je obsojen na \$5.00 denarne globe. — Zore pa s tem ni bil zadovoljen, da bi bil samo na plačal globo Videc pa nič, zato je šel še on in vložil tožbo proti Vidicu, katerega je pa sodnik obsodil na \$15. denarne globe in stroške. Tako sta bila deležna kazni oba, po znanem pravcu: kjer se pripravata dva tretji dobiček ima!

Pozdrav vsem ameriškim Slovincem!

Poročevalec.

Eveleth, Minn.

Predzadnji ponedeljek so valovi elyskega jezera pograbil 8-letnega Jacoba Peterson in ga niso več živga izpuštili iz njihovega žrela. Zadušil se je v vodi. Nesreča se je pripetila ob 2. uri popoldan, ko se je več otrok brez nadzorstva kopalo v jezeru, a še le zvečer so našli truplo

ponesrečenca, katerega so zakopali zadnji petek popoldan. Ta žalostni dogodek zopet živo opominja stariše, da naj ne pustijo svojih otrok, da bi šli brez nadzorstva v vodo. Valovi jezer so jako vabljeni sedaj v poletnem času, a poleg tega pa tudi zapeljivi in nevarni.

V tukajšnjem šolskem odboru je zopet imenovan predsednikom Dr. C. W. Moore, lastnik tukajšnje bolnišnice, kateri že precej dolgo opravlja to službo. Clerk v šolskem odboru je pa postal Dr. W. S. King, znani in tudi med Slovenci priljubljeni zdravnik. Za blagajnika je izvoljen J. M. Sterns. V odboru je tudi naš rojak Mr. Avgust Bratulič.

Med našimi rojaki dobro znani bivši tukajšnji zdravnik Dr. J. G. Saam, ki je bil več let zaposlen tudi v tukajšnji Moore bolnišnici, je prevzel službo pri Dr. H. Alexander Brown v Okland, California. Naši mestni očetje so občutno znižali plače vsem delavcem, zaposlenim pri mestu in sicer radi tega, ker mesečni dohodki mesta ne zadostujejo za pokritja vsakdanjih stroškov. Nehote si človek misli, zakaj da mesto ravno pri delavcih štedi, ker je vendar mnogo drugih nepotrebnih stroškov, ki bi jih mesto lahko znižalo, ali celo odstranilo.

Mrs. Alois Acciaferro se je hudo poškodovala pri padcu na mestnem tlaku. Mesto se je pobotalo z njo in ji je prisodilo \$5.000 odškodnine in sicer \$2.000 v gotovini in \$100.00 mesečno, dokler se svota ne izplača. Razun tega je plačalo mesto \$500.00 v bolnišnici za stroške. Lepa svota a jaz bi je ne pogledal, samo, da bi ohranil zdrave ude in mislim, da Mrs. Acciaferro ravno isto misli.

Tukajšnji rojak, brivec Mr. Alois Lesar zahteva od mesta odškodnino pri njegovi hiši, ki je bila poškodovana pri popravilu Auditoriuma. Ali se mu bo kaj prisodilo, bo pokazala prihodnja seja mesta Eveleth.

Tukajšnja mestna godba je prenehala s sviranjem na Central parku, pač pa bo še igrala vsaki četrtek plesne komade v Recreational dvorani. Vstop je prost.

Umrli je na jetiki v hiralnici blizu Dulutha Mr. Peter Tomšič, brat tukaj dobro znane rojaka Eliasa Tomšič. Pokojni je dalje časa bival na Evelethu pri svojem bratu Elias-u in je bil neoženjen. Bil je pokopan tu na Evelethu. Cerkevni obredi so se opravili v tukajšnji slovenski cerkvi, kjer je služil č. g. župnik Anton Leskovic sv. mašo za dušni pokoj pokojnega, katerega je v 40-tem letu pobrala neusmiljena jetika. Blagej rodbini Elias Tomšič naše globoko sožalje, pokojnemu pa večni mir in pokoj!

Tukajšnja slovenska cerkev sv. Družine se bo zunaj in znotraj popravila in bo potem največja in najlepša na celem Rangu. Delo je sedaj

v polnem tiru. Popravila so se tudi okna na cerkvi, ki so bila že več let v slabem stanju. Tudi župnišče se popravlja, pisarna se je po večala in v kratkem se bo celo poslopje prekrilo in zunaj s cementom ometalo.

A skoraj bi bil pozabil. Tudi gostije smo imeli v zadnjem času na Evelethu. Dne 19. jul. je popeljal pred altar Mr. John Vaidar iz Chisholma Miss Mary Brinc, tukajšnja dolgoletna učiteljica, hčerko iz znane in dobre tukajšnje družine Mrs. Brinc. Poročenem paru se je voščilo od vseh strani obilo sreče, v cerkvi so pa nasuli po poročenih več funtov riža. Kakšna je ta navada posebno od strani drugorodcev, ne vem pač pa vem, da je vzelo mnogo časa, da se je cerkev oprostila nepotrebnega riža. Smešna navada!

Dne 21. julija pa sta si objubil zakonsko zvestobo Mr. Anton Gradišar in Marija Poznik. Pri tej poroki se ni potresalo toliko riža, a bodo pa radi tega tudi lahko srečen. Vsekako pa želimo obema paroma sreče in veselih dni v novem stanu.

Tukajšnji dobri rojak Mr. Maks Volčanšek je objubil darovati naši cerkvi za popravilo svoto 5000.00 dolarjev, ako bo do konca meseca avgusta prodal 200 lot, ki jih ima naprodaj poleg Spruer Location-a. Pač lepa prilika sedaj, pomagati naši slovenski cerkvi. Zato pa dragi rojaki in člani slovenske cerkve, hitro na delo kupite omenjene lote in prigrvarjajte še Vašim znancom, da kupijo lote, ki ne bodo zgubile svoje cene in s tem obnem pomagajo naši slovenski cerkvi.

Vreme imamo tukaj letos nenavadno čudno. Deži skoraj vsake pol ure, noči so pa ne hladne, ampak že mrzle. Medtem, ko se Vi potite vročine, pa mi tukaj gledamo za težko odejo. A naj sklenem še pridem pozneje zopet.

Poročevalec.

Prazna najboljša želja ne vjame niti najmanjše ribice.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Cenjenim naročnikom blagim dobrotnikom in prijateljem in vsem rojakom po državi Illinois, Missouri in Kansas naznanjamo, da jih bo obiskal naš potovalni zastopnik Mr. Leo Mladich, ki je pooblaščen pobirati naročnino za liste Amerikanski Slovenec in Edinost, Ave Maria in St. Francis in vse drugo, ki je v zvezi z našim podjetjem in imenovanimi listi.

Rojaki prosimo Vas, pomagajte požrtvovalnemu in za katoliški tisek vnetemu možu Mr. Mladichu širiti dobro kat. časopisje. Prigrvarjajte svoje sosedje in prijatelje, da se na liste naroče, da se tako zaneseno dobro časopisje v vsako slovensko hišo. Mr. Mladicha vsakomur najtopleje priporočamo!

Uprava A. S. in Ed. Ave Maria in St. Francis.

James Oliver Curwood:

KAZAN, VOLČJI PES.

(Kanadski roman.)

Možak je odložil puško, jo naslonil na mlado smreko in se sklonil nad žival, ne da bi kazal, da se boji. Z divjim renčanjem je skušal Kazan hlastniti z zobmi po roki, ki se mu je prožila.

V njegovo veliko začudenje pa mož ni zagrabil niti za palico, niti za kol. Nasprotno, znova mu je prožil roko, to pot pač bolj previdno in mu govoril z mehkim glasom Kazan je pa znova hlastnil z zobmi in rentočil.

Človek pa ni odnehal in je še vedno govoril. Z debelo rokavico, ki mu je pokrivala roko, se je celo dotaknil njego-

ve glave, nato jo je naglo zmaknil pred zopetnim hlastanjem. Trikrat zaporedoma je Kazan začutil dotik rokavice in v tem dotiku ni bilo niti grožnje niti bolečine. Nato mu je pa človek obrnil hrbet in je odšel.

Ko se je Peter oddaljil. je Kazan žalostno zabevalsk in dlaka, ki se mu je bila zježila kot greben po vsej hrbtnici, se je poglobila. Poželjivo je gledal proti luči ognja. Človek mu ni bil storil nič hudega. Zelel si je, da bi bil mogel teči za njim.

Volkulja Sivka, ki ni bila daleč, je prišla nazaj, ko je

zapazila, da je bil Kazan znova sam in stala je pred njim s premrlimi nogami.

Bilo je prvič, izvzemši napad na sani, da je bila v tako bližnjem dotiku s človekom. Slabo je razumela, kaj se godi. Ves njen nagon ji je dejal, da je človek na tem svetu najnevarnejše bitje, ono bitje, ki se ga je treba bolj bati kot najmočnejših živali, bolj kot neviht, poplav, lakote in mraza. In vendar ni človek, ki je bil ravnokar tu, ničesar hudega storil Kazanu. Poduhala je hrbet in glavo svojega tovariša, tam kjer se ga je bila dotaknila rokavica.

Pozneje je pa še enkrat zbežala v goščavo in se skrila v temi. Kajti videla je na robu planjave, da se spet pričinja sumljivo gibanje.

Možak se je vračal in z

njim mlada girl. Ko je bila v bližini Kazana, je ta spet začul harmonični in nežni glas in občutil nekaj izdih nežnosti in miline, ki je prihajal od nje. Kar se tiče moža, se je vidno obnašal oprezno, a nikakor ne grozeče.

Opozoril je mlado ženo: "Pazi se, Jeanne!" Pokleknila je na sneg pred žival, a tako, da je ni mogla doseči z zobmi.

Nato jo je začela prijazno nagovarjati:

"Pridi, malček! Idimo, dragec!"

Stegnila je roko proti nje-mu.

Kazanove mišice so se na pele. Posrečilo se mu je, da se je splazil za en ali dva prsta proti njej.

V očeh, ki so ga gledale, je zopet našel nekdanji blesk in

vso blago ljubezen, polno tolažbe, ki jo je bil poznal nekdanj, ko je druga žena, z enako lepimi lasmi in ravnokar svetlimi očmi bila stopila v njegovo življenje.

"Pridi," je mrmrala, medtem ko je skušal se splaziti naprej k njej.

Tudi ona se je približala, stegnila roko naprej in mu jo položila na glavo. Tudi Peter je bil pokleknil poleg Jeanne. Ponujal mu je nekaj in Kazan je zaduhal meso. Toda predvsem ga je zanimala roka. Jeanne. Pod njenim božajočim pritiskom se je tresel, kakor da bi ga zeblo. In ko se je bila Jeanne dvignila in mu dala znamenje, naj mu sledi, je združil vse svoje moči, toda ni bil v stanu ji slediti.

Tedaj šele je Jeanne opa-

zila, v kako žalostnem stanju se nahaja ena njegovih šap. Pozabila je na vso opreznost in se mu čisto približala.

"Hoditi ne more! Pere, poglejte!" je zaklicala z drgetajočim glasom. "Poglejte, kako strašna rana. Morali ga bomo nesti."

"Na to sem že mislil," je dejal Peter Radisson, "zato sem tudi prinesel to odejo."

V tem trenutku se je pa iz teme lesa dvignil obupen krik, žalostno javkanje.

"Mon Dieu! (Francoske besede, ki stoje tudi v izvirniku.) Jeannie!" je dejal Peter. "Poslušajte to."

Kazan je bil dvignil glav in turobno bevsokajče je odgovoril žalostno odmevajočemu klicu. Bila je volkulja Sivka, ki ga je klicala.

(Dalje sledi.)

Družba

sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY.)
VSTANOVLJENA 29. NOVEMBRA 1914.

Zjedinih Državh Severne Amerike **SEDEŽ: JOLIET, ILL.** Inkor. v drž. Ill. Inkor. v drž. Pa.
Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR.

Predsednik GEORGE STONICH, 815 N. Chicago St., Joliet, Ill.
I. podpredsednik JOHN N. PASDERTZ, 1425 N. Center St., Joliet, Ill.
II. podpredsednik JOS. PAVLAKOVICH, 39 Winchell St., Sharpburg, Pa.
Gl. tajnik JOS. SLAPNICAR, 311 Summit St., Joliet, Ill.
Zapisnikar PAUL J. LAURICH, 512 N. Broadway, Joliet, Ill.
Blagajnik SIMON SHETINA, 1013 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Duhovni vodja REV. J. C. MERTEL, 223-57th St. Pittsburgh, Pa.

NADZORNI ODBOR.

ANDREW GLAVACH, 1844 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
JOSEPH MEDIC, 823 Walnut St., Ottawa, Ill.
JOHN PETRIC, 1202 N. Broadway St., Joliet, Ill.

POROTNI ODBOR.

ANTON STRUKEL, 1240 Third St., La Salle, Ill.
JOS. KLEMENČIČ, 1212 N. N. Broadway, Joliet, Ill.
FRANK PAVLAKOVICH, 28 School St., Universal, Pa.

Do dne 31. dec. 1923. je D. S. D. izplačala svojim članom in članicam ter njihovim dedičem raznih podpor, poškodnin in posmrtnin v znesku \$32,778.16.

Prosimo Slovence in Hrvatice, v državi Illinois in Pennsylvania, da v svojih naselbinah ustanovijo moško ali žensko društvo, ter ga pridružijo Družbi sv. Družine. Za ustanovitev društva zadostuje 8 članov (ic). Sprejemajo se moški in ženske, od 16. do 55. leta, otroci od 1. do 16. leta.

Zavaruje se lahko za \$250.00 ali \$500.00. Ko dosežemo število 2000, se zviša zavarovalnina na \$1,000.00. Od 45. do 55. leta se zavaruje le za \$250.00. Poleg smrtnine se zavaruje tudi za razne poškodbe in operacije.

ROJAKI, PRISTOPAJTE H DRUŽBI SV. DRUŽINE!

BRATJE IN SESTRE NA DELO ZA D. S. D.!

Letošnje leto je leto preporoda katoliških Slovencev v Ameriki. Naše kat. organizacije morajo v tem letu krepko naprej. Članstvo je moralno poklicano, da dela na vso moč za povzdigo svojih lokalnih društev v članstvo.

Bratje in sestre ne pozabite, da naša dična organizacija slavi letos svojo desetletnico obstanka. Zato kaj boš Ti brat, Ti sestra storila ob desetletnici za svojo organizacijo? Ali veš kaj bi bil najlepši dar, ki bi ga bila najbolj vesela? **Pridobi ji za desetletnico enega novega ali novo člana (ico)!** To pa ne samo nekateri, ampak **prav vsak** naj gleda na to, da bo to storil. Vsak ima kakega prijatelja, prijateljico, samo dobre besede je treba, pa se bo doseglo.

Pa še nekaj! V Illinoisu in Pennsylvaniji je še dovolj naselbin, kjer D. S. D. nima še svojega lokala. Ali bi se ne dalo zanesti podružnice te hvalevredne organizacije tudi v te? Prav lahko samo treba spodbuditi rojake in se ustanovi. Mislimo tudi nekaj na to. **Na vsak način pa moramo za desetletnico podvojiti članstvo D. S. D.!** Idimo na delo!

Moji vtisi

IZ NAJLEPŠE SLOVENSKE NASELBINE V AMERIKI IZ SHEBOYGANA.

Mesto Sheboygan leži ob mišiganskem jezeru, kakih 50 milj severno od Milwaukee. Mesto samo ob sebi je jako čisto in ima zdravo podnebje. Ceste v tem mestu so nekaj krasnega. Kar mi je bilo posebno všeč je to, da skoro ob vseh cestah rastejo krasna drevesa in lepe zelene trate ne samo pred hišami temveč tudi ob cestah, in to brez, da bi bilo zagrajeno ali po domače rečeno, da bi imeli kur-nike okrog svojih hiš. To ne velja samo za druge sheboygančane, temveč za naše Slovence. Kaj takega je mogoče samo v Sheboyganu.

Slovinci imajo, skoraj izključno, vsi svoje domove. Ker ti domovi niso nobene palače, kajti sheboyganska naselbina je še mlada, vendar imajo lepe in snažne hišice, s prijaznim vrhom okoli, tako, da se človek počuti domačega, kakor v stari domovini, tam nekje blizu Bleda, kjer je sheboyganski g. župnik doma.

Ko pa zagledaš krasno in lepo slovensko cerkev in šolo na prijaznem griču, si kar razočaran, in se nehote vprašaš, kako je mogla tako mlada naselbina priti v dobi 14 let do takega vspeha. Edini odgovor nato je, da je, kaj takega mogoče samo v Sheboyganu, v Wisconsinu.

Ta naselbina je neka izjema med našimi slovenskimi naselbinami v Ameriki v tem, da je župnik s svojimi župljani vzdal krasno, veliko cerkev in šolo, župnišče, sestersko hišo in garage. Vse dovolj veliko, solidno in prostorno, da bo odgovarjalo ne samo današnjim potrebam,

temveč za vedno. Mi slovenski župniki po vseh drugih naselbinah poznamo naše težkoče, ker imamo, ali premajhne cerkve in šole, in zavidamo sheboygančane.

Skoraj povsod smo bili primorani graditi radi pomanjkanja prostora nove cerkve in šole; kjer še tega niso storili, jih še to čaka, — but, you can't beat Sheboygan. — Tam so se takoj v začetku, kakor smo mi popreje sodili zaleteli; ali sedaj moramo pripoznati, da je sheboyganska naselbina glede cerkve in šole na drugem mestu izmed vseh slovenskih naselbin. Kajti cerkev in šola sta tako solidno, moderno in praktično sezidani, da odgovarjata vsem potrebam. Cerkev znotraj je prostorna, svitla in snažna. Farna patrona sta mojstersko delo, importirana iz Tirolskega. Milo doneči (glasovi) zvonovi so iz slovenske metropole, Ljubljane. Pod cerkvijo je velika, svetla in prostorna dvorana za društvene seje in gledališke predstave.

Šola je za osem razredov z velikimi svetlimi sobami. Pod šolo lep prostor, na eni strani za kegljišče in na drugi za telovadnico. To bo, posebno v zimskih časih, pravo pribeljišče slovenske mladine.

Župnišče ni zidano s cementnih kamnov, kakor je cerkev in šola. Vendar je prav prijazno in dovolj veliko. Na prijaznem griču izgleda, kakor kaka vila v okolici blejskega jezera. Lepo obdana od legega grmičevja in krasnih lip. Katerikoli župnik je videl to lego, nehote zavida sheboyganskega župnika.

Sesterska hiša je moderno

prenarejena. In tudi tukaj so se sheboygančanje zavedali, da č. sestre, ki žrtvujejo svoje življenje za našo mladino, zaslužijo pošteno stanovanje.

Tri milje od mesta se pride po romantični cesti do slavne Zelene doline. Pred več leti je župnik kupil prostor, 12 akrov sveta za \$3000. Kakor sem zvedel, se iz početka več let niso mogli sporazumeti, ali naj cerkev prevzame to zemljišče, ali ne. Danes, ko ni bolj priljubljenega kraja, za sheboyganske Slovence, kakor ravno Zelena dolina. V enem kraju so pred tremi leti pridobili svoje pokopališče. Na vrh griča stoji mala kapelica. Vidijo se že lepi grobni spomeniki, in vse pokopališče (zgleda) je v najlepšem (poloz.) stanju. Da je to mogoče, zato so si omislili svoj vodovod, da trava in cvetlice tem bolje vspévajo. Na severni strani imajo svoj Baseball graund, za kar se sheboygančanje precej zanimajo. V doli pa teče mali potoček v katerem najdejo otroci veliko zabave. V tem prijaznem kraju rastejo visoke ciprese in drugo drevje. Tu obdržava svoje piknike, kateri so vedno dobro obiskani. Naravnega lega Zelene doline je taka, da se mora vsakemu takoj na prvi pogled priljubiti. Kolikor je meni znano, da je, kaj med Slovenci, kaj takega mogoče le v Sheboyganu.

Častitam vam toraj vrli sheboygančanje na vašemu napredku in lepe spomine, katere sem odnesel iz krasnega Sheboygana, bom ohranil za vedno. O.

Brezverska hitrost ti prinese vedno skrbi.

Častitam vam toraj vrli sheboygančanje na vašemu napredku in lepe spomine, katere sem odnesel iz krasnega Sheboygana, bom ohranil za vedno. O.

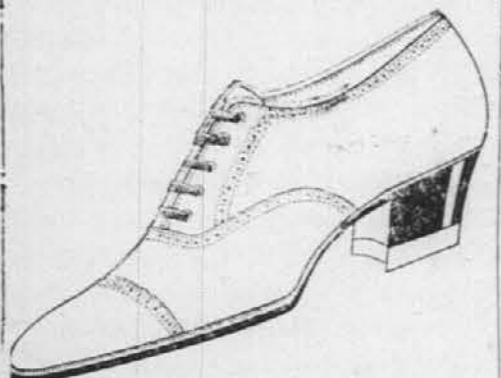
Brezverska hitrost ti prinese vedno skrbi.

Alojzij Kukman

Mesarija in grocerija
sveže blago — nizke cene se priporoča rojakom

1901 W. 22nd St.
CHICAGO, ILL.
(P. 9—5)

LOUIS MOHAR

Electric shoe repairing

Moja večletna praksa je najboljši dokaz in jamstvo.
Popravljam trpežno — cene solidne.

2251 W. 22nd St.
CHICAGO, ILL.
(P. 9—5.)

MRS. VINCENCIJA KOMP.

Dne 6. avgusta je uredništvo našega lista prejelo prvo sporočilo, od našega lokalnega zastopnika iz La Salle, Ill. ki se je glasilo: "V nedeljo smo pokopali Mrs. V. Komp, ki je po dolgi mučni bolezni dne 1. avgusta preminula, kar menda že veste.

Tako se je glasilo prvo poročilo, ki smo ga prejeli iz La Salle, o smrti blage pokojnice Mrs. V. Komp. Poročilo nas ni presenetilo, kajti vedeli smo, da kruta neodjenljiva bolezen vodenica, ki je tlačila pokojno sedem dolgih let jo ne bo pustila preje, dokler jo ne bo položila v hladni grob. Zato poročilo za nas ni bilo nepričakovano.

Ko sem se nahajal pred dobrim mesecem v La Salle sem jo obiskal. Zdravniki so ravnali izvršili na novo operacijo na njej. Dali so ji železne cevi v telo, ki naj bi služile za odtok vode iz telesa. Grozne bolečine, ki ji je zadajala ta operacija je ranjka prenašala junaško, kakor bi hotela zakriti, da se ji ni nič novega zgodilo. Le predno sem odhajal, ko sva segla v roke je djala: "Good-bye John, vidila se ne bova več!" Potolažil sem jo, v srcu sem pa tudi jaz mislil, najbrže res ne.

Pa pustimo bolezen, ta je sedaj s svojo neodjenljivostjo dosegla svoj cilj — njen hladni grob. Sedaj jo ne muči več — sedaj že uživa krono plačila za svoje hudo trpljenje. Poglejmo v kratkih potezah še na njeno minulo življenje.

Nekoč je dejal neki slavni pedagog, ko je razpravljal o vzgoji človeštva: "Ako hoče imeti svet vedno boljše vzgojene generacije, tedaj dajte svetu najprej dobrih mater gosposinj!"

In kako resnične so te besede. Kjer je gospodinja dobra mati, tam najdete navadno vso družino dobro. Kajti, kakršna je v hiši gosposinja, tak je v hiši red — taka je celja hiša. Ne spada sem, vendar naj omenim samo mimogrede. Koliko slovenskih fantov je prišlo v Ameriki ob vero samo zato, ker so zašli na stanovanja h slabim družinam. Slučajev je v vsaki naselbini dovolj in mi jih ni treba na-

KVALITETA — TOČNOST — POŠTENJE

A. F. WARHANIK

zanesljivi lekarnar — zaloga fotografskih potrebščin.

2158 W. 22nd Str.
vogal Leavitt ceste.
(P 9—5.)

Naše zveze s staro domovino

v vseh denarnih zadevah so neprekosljive. Vi živite lahko kjerkoli širom Združenih Držav in vendar je vam mogoče poslati denar v stari kraj potom naše banke prav tako točno in zanesljivo kot da bi prišli sami osebno na banko.

NAŠE CENE SO PO DNEVNEM KURZU ter podvržene spremembi, toda zmerne in poštene. Denar pošljemo kot zahtevano ali v dolarjih ali pa v dinarjih po denarnih nakaznicah, plačljivih po starokrajski pošti ali pa v čekih (draftu), plačljivih po tamšnjih bankah.

POSKUSITE NAŠO DENARNO POŠILJATEV in prepričani bodite, da boste zadovoljni. Pišite nam ali pa pridite sami poizvedet dnevne cene in jih potem primerjajte z onimi, ki jih dobite drugje. Naše pošiljatve bodo dosegle vaše ljudi, naj li ti žive v kaki zakotni gorski vasi ali pa v največjem mestu, v kolikor najkrajšem času mogoče.

Vsi naši bančni posli so podvrženi nadzorstvu zvezne vlade. Kapital in rezervni sklad naše banke presegata svoto \$740.000 kar je znak varnosti za vaš denar.

JOLIET NATIONAL BANK

CHICAGO AND CLINTON STS. — JOLIET, ILL.
Wm. Redmond, preds. Chas. G. Pearce, kasir.
Joseph Dunda, pomož. kasir.

štovati posebej. Kdor hoče, ta jih vidi. Gospodinje so za te slučaje veliko odgovorne. Same ne grejo nikdar v cerkev — petka nikdar ne spuštujejo — v njih hišah se ne vidi nobenega znaka krščanskega življenja — na njenih mizah leži samo protiversko časopisje in zraven še sama hiti zabavljati čez vse, ki ima še količkaj katoliškega značaja na sebi. Zato pravim se ni čuditi, ako je toliko naših rojakov zgubilo vero v tej novi domovini.

Pokojna Mrs. Vincencija Komp je bila v tem oziru velika izjema — bila je pravi uzor prave krščanske žene gosposinje. Tisti, ki smo bili pri njej na stanovanju se jo v tem oziru kot take s hvaležnostjo spominjamo. Marsikateri, ki je stanoval pri njej se ima zahvaliti pokojni, da v njegovih prsih bije še katoliško srce.

Ob nedeljah je Mrs. Komp vedno opominjala svoje 'boardarje', da je nedelja, da je treba h maši in vsak jo je rad ubogal. Ob petkih nisi videl na njeni mizi mesa, kakor to vidiš po nekaterih. Za katerega postna hrana ni bila, ta se je lahko pomagal in odšel. Njej je bilo versko prepričanje prvo in zato zasluži vso čast.

Dekleta, ki so prišle iz starega kraja k njej v službo so bile vedno pod njenim paznim očesom in zato so njena dekleta uživale ugled in spoštovanje od vseh poštenih ljudi. Nad 24. se jih je pošte-no poročilo iz službe pri njej in vse so ji hvaležne kot dobri materi, ker je tako strogo pazila in skrbela za nje.

V tem oziru pravim, kar se tiče njenega verskega značaja je le malo slovenskih žena, ki bi se lahko merile s pokojno Mrs. Vincencijo Komp. Pri marsikateremu lasallskemu Slovincu in Slovenki, ki je morda pri njej stanoval še kot fant, ali ona bila pri njej v službi in ki je ostal(a) zvest (a) svoji veri ter živi pošteno kot se katoličanom, Slovincem spodobiti ima gotovo delnico pri tej njegovi sreči ravno vso družino dobro. Kajti, kakršna je v hiši gosposinja, tak je v hiši red — taka je celja hiša. Ne spada sem, vendar naj omenim samo mimogrede. Koliko slovenskih fantov je prišlo v Ameriki ob vero samo zato, ker so zašli na stanovanja h slabim družinam. Slučajev je v vsaki naselbini dovolj in mi jih ni treba na-

camí za njeno dušo.

Pokojna Mrs. Vincencija Komp se je narodila v Sevnici na Štajerskem leta 1869. V mladih letih še je odšla s svojimi starši, ki so se preselili na Dolenjsko v Sent Petersko faro. Ko je dosegla dekliška leta je odšla v službo v Hmelniško grajščino, kjer je služila več let kot hišna pri grofu Wampold. Odtam je prišla v Ameriko leta 1893. k svojemu starejšemu bratu (Janezu Culjan, ki je pred dobrimi 6. tedni tudi umrl v Utici, Ill.) Čez tri leta potem se je poročila z Mr. Math Kompom, odličnim rojakom v La Salle, doma iz Uršnih Sel na Dolenjskem. O njej piše sam njen soprog to le: "Meni ni bila samo žena, bila je tudi kot mati, ker me je znala napepeljati vedno k dobremu."

Prav trdnega zdravja ni bila pokojna nikdar, odkar je prišla v Ameriko. Poprej jo je vedno revmatizem nadlegoval, zadnjih sedem let pa je silno trpela za bolezen vodenico, kateri je končno tudi podlegla. Prenašala je grozne bolečine z čudovito potrpežljivostjo. V življenju je bila jako skrbna.

V kolikor se tiče njenega socialnega delovanja med lasallskimi rojaki, bo ostala tudi v trajnem spominu dokler bo živel zadnji Slovec v tej okolici. Bila je krstna in birmanska botra nad 100 otrokom. Slovenska cerkev sv. Roka njenih dobrih del, ki jih je storila v veliki požrtvovalnosti in ljubezni do Boga tudi nikdar ne bo pozabila. Veliko je sama darovala, pa tudi vedno spodbujala druge in celo sama kolektala za razne cerkvene potrebe. Silno veliko je tudi pomagala vedno slov. č. šolskim sestram Frančiškankam, ki so se nahajale svoječasnno v La Salle.

Tako se je torej te dni poslovila od nas dne 1. avgusta za vedno ter odšla v večnost ena izmed prvih slovenskih žena — pionirka slov. naselbine v La Salle. Njena dela, ki jih je storila pa glasno govore, da je veliko storila v dobrobit svojega naroda kot poštena in uzorna krščanska žena. Končujem in ponavljam pedagogove besede: dajte svetu dobrih krščanskih žena, kajti te so najboljše reformatorice človeške družbe!

Pokojni Mrs. V. Komp pa raji i pokoj!
J. J.

Grdina in Sinovi
PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD V CLEVELANDU
1053 East 62. Street.
Telefona: RANDOLPH 1881

Phone: Canal 5496 Proti gotovini ali na splačilo

Hankan & Co.

Imamo v zalogi vsakovrstno zlatnino: Ure, dijamante in srebrnino. — Naše blago je garantirano. — Ako niste zadovoljni dobite nazaj vaš denar.

PRIDITE IN PREPRIČAJTE SE.

Popravljamo zanesljivo ure in zlatnino. Naše popravilo garantiramo.

Očala dobite pri nas natančno kakršne rabite.

Zapiramo: pondeljek, torek in četrtek ob 9. uri v soboto ob 10. uri — druge dni ob 6. uri zvečer.

2209 W. 22nd St., — blizu Leavitt,
(P. 8.—22.) CHICAGO, ILL.

PEGAM IN LAMBERGAR

POVEST.

Spisal Dr. Fr. Detela.

"Glejte, to je Gornji grad!" je pričel čez nekaj časa. "Pust in dolgočasen bi se zdel komu na prvi pogled. Na desno in levo planina in ozka dolina vmes. A kdor se privadi kraju, ne najde več milejšega. Stirideset let že hodim jaz semkaj sest in nisem se še nagledal teh gora. Krasnejše se mi vidijo od leta do leta. Vsako jesen mislim, da sem jih videl zadnjikrat, in vsako pomlad se veselim, da jih gledam zopet. O da bi nam dal Bog še mirnih časov, dokler ne ugasne luči mojega življenja!"

Zalost mu je izpreletela obraz. Gregor je menil, da se ni bati vojne, in da se tako trden samostan lahko ubrani vsakemu sovražniku. Oni pa je pripovedoval, kako so pustili vojaki kraj pred štirinajstimi leti za vojne s cesarjem, in koliko časa da si nihče ni upal iz samostanskega obzidja. "Glejte, lastovnice so se že vrnile!" je vzkliknil vesel. "Jutri je Marijino Oznanjenje, in danes pride cesar v Celje, če se ne zamudi med potjo. Prosimi moramo Boga, da se mirno reši vsa stvar."

"Kaj ni že vse v redu?" je vprašal Gregor iznenaden.

"Žal, da ne," je razlagal subprior. "Jaz se bojim, da se pogaja Vitovec s cesarjem Friderikom in s kraljem Ladislavom, in da zvaja oba. Kdo ga umeje! A prva napaka je bila ta, da se ni oziral nihče na kneginjo. Vitovec ima zase moč, a kneginja srca vsega ljudstva, in zdaj tem več, ko je tako nesrečna in zapuščena. Brističanje so že prisegli cesarju zvestobo, Celjanje še ne."

"In Gornji grad?"

"Tudi še ne," je dejal resno Benedikt, in neprijetne misli so obšle Gregorja. "Upajmo, da se izide vse dobro," je tolažil oni. "Bog vdahni pohlevnega duha Vitovcu in kneginji, da se vda v nemilo usodo."

"A za Boga!" je vzkliknil Gregor, "če je samostan za cesarja, kaj ga briga Vitovec, kaj kneginja! Ob teh zidih in stolpih se mora razbiti petkrat toliko vojska, kakor je Vitovecova. Vi ste vendar popolnoma cesarski, gospod subprior?"

"Da, gospod Gregor, v imenu pravice in z ozirom na blaginjo nas in naših podložnikov. A kaj sem jaz v samostanu!"

"Vi? Prvi za priorjem, drugi za opatom."

"Ah!" se je nasmehnil bridko Benedikt, "to se le tako vidi. Veste, kaj je subprior? Titulus sine vitulo, et habetur pro nihilo. Po našem činovnem redu je prelat "ignis," prior, "grando," subprior "nix," drugi bratje pa "ceterae tempestates et spiritus procellarum, qui faciunt verbum eius." Največjo veljavo ima sedaj prior, po imenu Vaš brat, pater Gregor, in ta pater Gregor je rodni brat Janeza Ostrorharja iz Galenberga, najstrastnejšega pristaša Vitovečeva. Tudi čez samostansko zidovje pljuska valovi življenja in razburjajo mirni pristan.

"Striček, ali ste mi prinesli obljubljeni knjigo o čudoviti devici Orleanski?" se je začel zvonek glas, in od hišice, ki se je belila kraj potočka, je prihitela mlada deklica, da poda šopek pomladnih cvetic staremu gospodu. Ko pa je zagledala Gregorja, je obstala in v zavesti neprilične svoje zadrege zardela čez in čez in izkušala skriti dišeči krasni dar.

VAŽNO ZA SLOVENCE V JOLIETU!

Ali veste, da ni PRVA SLOVENSKA ČISTILNICA OBLEK nič bolj oddaljena od Vas, kot Vaš telefon? Pokličite 5963. Mi bomo prišli po Vašo obleko, in v par dneh Vam jo bomo spet pripeljali na dom, čisto in popravljeno, kot bi bila nova. Mi čistimo moške in ženske obleke, zastore (Lace Curtains), preproge (Rugs and Carpets), sploh vse, kar spada v čistilniško obrt. — Obleke po meri od \$35.00 naprej.

THE NATIONAL CLEANERS, DYERS AND TAILORS.

RUDOLF POZEK, ALBERT FREDERICK
400 Granite Street, JOLIET, ILL.

Za dobro pohištvo

SE obrnite vedno na staro poznano veletrgovino.

Ako hočete Vaše domove opremiti s trepežnim in dobrim ter lepim pohištvom, tedaj pojdite tja, kjer se tako pohištvo prodaja.

Ako hočete imeti v Vaši kuhinji dobro peč, dobro kuhinjsko posodo tedaj pojdite isto kupiti h

W. SZYMANSKI

VELETRGOVINA Z RAZLIČNIM POHIŠTVOM.

1907 BLUE ISLAND AVENUE, CHICAGO, ILL.

"Stopi bliže, Tajda!" se je smehljaj starček. "Tu je moj mladi prijatelj Gregor, ki je danes prijezdil v cesarjevemu imenu. Daj cvetlice! Kaj jih skrivaš? — Amicis omnia communia, gospod Gregor; vsak pol šopka dobiva."

Tajda je malo zamerila stricu, da tako deli njeno darilce, kakor bode morala ona deliti njegovo prijaznost s tujcem. Neprijazno je pogledala Gregorja, in ko sta se srečala z očmi, se je obrnila proč.

"Moja nečakinja," je razlagal Benedikt, "zapuščina rajnega svaka."

Pogovor pa se ni hotel več vneti. Deklica se je jezila, da ne more tako prosto govoriti kakor sicer, in da se mora tedaj zdeti mladeniču jako pusta. Gregor pa se je mučil, da bi mu prišlo kaj na misel, kar bi jo utegnulo zanimati; zakaj zdelo se mu je, da bi ji moral zaradi stričeve prijaznosti povedati kaj lepega. Žal, da ni bil toliko samoljuben, da bi bil vedel, kako zanima navadna dekleta vse, karkoli jim pove čeden mladenič. Tako ga je, preden se je domislil on česa pametnega, prehitela ona, ki je menila, da je postalo hladno, in da bode stricu treba iti domov. Vzdigili so se, in Gregor je spremil nova znanca do hišice, kjer je stanovala Tajda s svojo materjo, sestro patra Benedikta; potem pa je šel gledat, kaj da delajo njegovi ljudje.

Ne daleč od vhoda je stala, obdana z zunanjim samostanskim zidovjem, krčma, kjer je točil Tomaž Ložar samostanska vina. Ker je bila pijača dobra in krčma edina v vasi, je bilo vedno dosti gostov. Obiskovali so jo bratje iz samostana, vojaki iz posadke, tujci, ki so prihajali in odhajali po kupčiji, in domači kmetje, katerim se je godilo pod cerkveno oblastjo mnogo bolje nego njih rojakom pod posvetnimi gospodarji. Krčmar Tomaž je posedoval seveda med kmeti in samostanom; onim je svetoval, kadar so imeli opravka z oblastvom; zakaj on je poznal vse samostanske stvari; patru oskrbniku pa je zopet postregel s pojasnili o kmetijskih razmerah: in komur je pomogel, ta je dal za pijačo. Preprirov v svoji krčmi ni trpel in še manj, da bi kdo pil brez denarja. Take brezvestnike bi bil on najstrože kaznoval; a dobili so se taki že tudi takrat. Da pa ne prepriči najmiroljubnejši krčmar vseh preprirov, je spoznal Gregor, ko je šel mimo krčme, iz katere se je razlegal vlik hrum. Izmed hruma je razločil glas Janezov, ki je kričal na vse grlo: "Sem, kdor ima korajžo!" Hitro je vstopil Gregor; a pred vrati ga je prestregla rdečelična krčmarjeva hči in ga opomnila, da naj odloži orožje, če hoče v krčmo. Med blagimi naredbami Tomaževe miroljubnosti je bila namreč tudi ta, da ni dovolil gostom oboroženim v krčmo, kar so splošno odobraval predstojniki. "Kmet," je modroval Tomaž, "ne pride z drevesom v krčmo, voznik pusti voz zunaj, kaj bi morali baš vojaki s seboj jemati vse orodje! Prepričali bi se, ne pil pa nobeden nič; in naj ubijejo katerega, kdo pa bo meni plačal?" A zvedel je ubogi Tomaž, kako nevarno je nevtralnemu biti, kadar nastane v državi razpor. Sredi sobe je stal, in stranki sta si ga podajali.

BOLJŠE DELO ZOBOZDRAVILSTVA ZA MANJ NOVCEV.

Ako imate kaj sitnosti s svojimi zobmi, je najbolje, če jih daste popraviti predno greste na dopust ali počitek. Ako jih zdaj ne daste popraviti, se vam bo to odtegnilo, ker na potovanju ali od doma, ni misliti na zobozdravnika.

Mi popravimo vaše zobe v kratkem času, da boste zadovoljni.

Preiščemo in ocenimo zastonj. — Postrežnice.

Phone 4854.

VSE DELO JAMČENO

str. 20

BURROWS ZOBOZDRAVNIK

D'Arcy Bldg. 2 nadstropje. Joliet, Ill.

Odprto vsaki dan in zvečer ob nedeljah do poldne. Vogel Chicago in Van Buren ceste.

SLOVENSKE GOSPODINJE

so prepričane, da dobijo pri meni najboljše, najčistejše in najcenejše — MESO IN GROCIERJO — istotako vse vrste drugo sveže in prekajeno meso, ter vse druge predmete, ki spadajo v področje mesarske in grocierske obrti.

JOHN N. PASDERTZ

Cor. Center and Hutchins Street, JOLIET, ILL. Chicago telefon 2917.

NOV NASELNIŠKI ZAKON

Po novem naselniškem zakonu so gotove osebe izvzete iz kvote, a nekatere pa imajo prednost v kvoti. Postopanje za dobavo potrebnega dovoljenja je povsem drugačno od prejšnjega. Kdor želi koga dobiti iz starega kraja, ali želi sam potovati tja in se zopet vrniti, naj se obrne na mene za pojasnila in potrebne spise. Rojaki v Zapadni Pennsylvaniji najboljše storijo, če pridejo osebno k meni. Uradne ure v pisarni od 9. do 5. Zvečer in ob nedeljah pa na domu 208 — 57th Street.

Anton Zbašnik

JAVNI NOTAR,

soba 206 Bakewell Bldg., Pittsburgh, Pa. (Nasproti sodnije)

Klani in proti-klani podpisali mirovno pogodbo.

Iz Niles, O. poročajo o pogodbi, prvi te vrste, namreč člani Klanov so podpisali pogodbo s proti-klansko organizacijo, da od sedaj za naprej se bo vpostavljal mir v okraju in da se bo prenehalo s sovražnostmi. To zadevno pogodbo so podpisali člani klanov in člani "vitezov plamtečega kroga," na konferenci, kateri je predsedoval šerif John Thomas iz Trumbull okraja.

Protiangliške demonstracije — 10 mrtvih.

Cairo, Egipt. — Iz Sudana poročajo o proti angleški demonstraciji. En delavski bataljon, ki je zaposlen pri zgradbi železnice v Atbara se je uprl. Uporniki so domačini, ki so pokazali nagnenje do egiptovskega kralja in obsojali angleško vladno. Angleške čete so mirile upornike in pri tem 10 mož usmrtilo, 9 je pa ranjenih. Boje se nadaljnih nemirov med egiptovskimi četami.

50,000 oseb utonilo na Kitajskem.

Shanghai, Kitajsko. — Od tukaj poročajo pretresljivo vest, da je vsled povodnji več milijonov oseb brez strehe in, da je že 50,000 ljudi utonilo.

Rdečkarji iz Rusije nezaželeni gosti Švice.

Iz Švice poročajo, da je vlada izdala ukaz, po kateremu je zabranjeno državljanom sovjetske Rusije, prestopiti švicarsko mejo.

Italija in Jugoslavija soglašate glede meje.

Poročajo, da je mešana razmejitevna komisija na italijansko-jugoslovanski meji z razmejitvijo obeh držav gotova. Podrobnosti še niso objavljene, pač pa poročajo, da določena meja je v soglasju obeh držav.

— Chicago. — Dva oborožena bandita sta pri belem dnevu, ko je bilo največ ljudi na ulici oropala trgovino z zlatino na 913 E. 63. cesti. Lastnika Nathan Pasztorja sta zvezala in pobrala za dva tisoč dolarjev vrednosti zlatine. Odšla sta nemoteno.

— Iowa City, Ia. — V torek dne 12. t. m. je tukaj padel sneg, kateri je pa po par minutah že izginil.

— Council Bluffs, Ia. — Tukaj so imeli v torek strašni dan, ko je brila burja, ki je poruvala drevesa, vmes pa padala debela toča.

— Bremerton, Wash. — Križarki naše mornarice Litchfield in Farenholt, sta pri vajah na morju skupaj trčili. Križarki sta bili poškodovani.

Okvir naših sovražnikov in brezvercev, je nemoralnost.

R. PAWLOSKI

Slovenski fotografist
Se priporoča slovenskemu občinstvu v naklonjenost!
719 No. Chicago St.
JOLIET, ILL.

TONY DIME

1738 W. 22nd Street.
Se priporoča Slovincem pri nakupu oblek po miri, delo unijsko jako zmerne cene blago prvovrstno.

JOSEPH PAVLAK

PRVI SLOVENSKI POGREBNIK IN EMBALMER V CHICAGO.

Na razpolago noč in dan. — Najboljši avtomobili za pogrebe, krste in ženitovanja. — Cene zmerne.

1814 — So. Throop Street, Chicago.

Phones: CANAL 5903 in 5666.

IŠČEJO SE:

Josef Straka; zadnji naslov Philadelphia, Pa.
Roza in Jela Vidaković iz Bačaljšmoša, Bačka.
Djuro Benke iz Gornjega Lakoša, Prekmurje.
Vladislav Nezgoda, zadnji naslov Chicago, Ill.
Aurelio Gjuroci, zadnji naslov New York.
Bogomir Rozman iz Novog mesta, Slovenija, zadnji naslov New York.
Kdor bi kaj vedel o teh osebah, naj izvoli obvestiti Izzeljeniškega Poslanca, 443 W. 22nd St. NEW YORK, N. Y.

Zahrbtna grenkost je vedno grenka.

PO NOVEMU PASU SE ZGUBI OBILNA LEDJA

Ako hočete izgledati gracijožno, kupite si novi pas, po katerem že prvi teden zgubite 1—3 palce od obilnih ledij.

MADAME X. REDUCING GIRDEL

Vas napravi da zgledate in da tudi postanete — tanka.

MATHILDA LUDWIG,

korzete & damske potrebščine.

2051 W. 22nd St. CHICAGO, ILL.

(P. 9—5.)

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Cenjenim naročnikom, blagim dobrotnikom in vsem rojakom po državi Minnesota, kot tudi po državi Michigan naznanjamo, da jih bo te dni obiskal naš potovalni zastopnik Mr. Frank Kurnik, ki je pooblaščen pobirati naročnino za list Amerikanski Slovenec in Edinost, Ave Maria in St. Francis, kakor tudi druga naročila, ki so v zvezi z našim podjetjem.

Mr. Kurnik se trudi, da razširi dober katoliški tisek. Rojaki podpirajte ga pri tem njegovem delu. Pojdite mu na roko, ker trudi se za dobro stvar. Nagovarjajte svoje sosedo, prijatelje in znance, da se bo tako dobro časopisje zaneslo v vsako slovensko hišo. Mr. Kurnika vsem najtonleje priporočamo!

Uprava A. S. in Ed. in Ave Maria.

LOUIS STRITAR

2018 WEST 21st PLACE
Prevaža pohištva — premož — les — in vse kar spada v prevažalno obrt. Pokličite ga po telefonu!
Phone Roosevelt: 8221

J. KOSMACH

1804 W. 22nd St. Chicago, Ill.
Rojakom se priporočam pri nakupu raznih BARV, VARNIŠEV, ŽELEZJA, KLJUČAVNIC IN STEKLA.
Najboljše delo, najnižje cene. Prevzamem barvanje hiš znotraj, pokladam stenski obris.